

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2023 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie :

Przewodniczący: Sędzia Ewa Blumczyńska

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2023 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa S.Spółka jawna w L.

przeciwko M. K.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionych przez powódkę

od wyroku Sąd Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 17 maja 2022 r.

sygn. akt I C 1126/19

1. oddala apelację;
2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1 800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Ewa Blumczyńska

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 maja 2022r. Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu :

1. uchylił nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanym 20 września 2018r. przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu w sprawie o sygn. akt I Nc 2268/18 w całości;
2. oddalił powództwo;
3. zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 4 065 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 3 617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożył powód zaskarżając wyrok w całości.

Jako zarzuty apelacyjne wskazał :

1. naruszenie przepisów postępowania mogące mieć wpływ na treść orzeczenia tj.

a). art. 233 § 1 kpc poprzez błędną ocenę dowodów zgromadzonych w sprawie i uznanie, że pozwana skutecznie odstąpiła od umowy pożyczki, w sytuacji, gdy pismo pozwanej było adresowane do spółki Fundusz (...) sp. z o.o. a pożyczkodawcą była spółka oznaczona pod firmą (...) sp. z o.o.;

2. naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci :

a). art. 53 ust.1 i art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o kredycie konsumenckim poprzez błędne zastosowanie i uznanie, że pozwana dokonała skutecznego odstąpienia od umowy, w sytuacji, gdy oświadczenie o odstąpieniu od umowy zostało skierowane do spółki, która nie udzieliła pozwanej pożyczki, a tym samym oświadczenie nie może być uznane za skuteczne;

b). art. 395 § 2 kc poprzez błędne zastosowanie i uznanie, że na skutek złożenia oświadczenia o odstąpieniu stosunek prawny łączący strony należy uznać za uniestwiony, w sytuacji, gdy pozwana nie zachowała warunków formalnych o świadczenia, w szczególności kierując je do niewłaściwego podmiotu.

Przy powyższych zarzutach apelujący wniósł o :

1. zmianę wyroku poprzez utrzymanie nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym w dniu 20 września 2018r. w sprawie o sygn. akt I Nc 2268/18 w całości;

2. zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania obu instancji wg. norm przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na powyższe pozwana wniosła o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja okazała się bezzasadna.

Na wstępie zaznaczenia wymagało, że Sąd Okręgowy nie uzupełnił ustaleń faktycznych poczynionych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, również w zakresie podniesionym w apelacji mając na względzie, że Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne poczynił bez przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów wyznaczonych art. 233 § 1 kpc w zakresie niezbędnym dla przedmiotowego rozstrzygnięcia, w tym przy uwzględnieniu podstawy faktycznej z której powód wywodził swe roszczenie. Zatem Sąd Okręgowy przyjął je za własne bez ich powtarzania (art. 387§2¹ pkt 1 kpc). Przy tym Sąd Okręgowy nie ocenił odmiennie dowodów przeprowadzonych przez Sąd Rejonowy i podzielił w pełni ocenę prawną dokonaną przez Sąd Rejonowy (art. 387 § 2¹ pkt 2 kpc).

Przechodząc do omówienia zarzutów apelacji i odnosząc się do pierwszego z nich naruszenia art. 233 § 1 kpc upatrywanego przez skarżącego w błędnej ocenie dowodów zgromadzonych w sprawie poprzez uznanie, że pozwana skutecznie odstąpiła od umowy pożyczki, w sytuacji, gdy pismo pozwanej było adresowane do spółki Fundusz (...) sp. z o.o. a pożyczkodawcą była spółka oznaczona pod firmą (...) sp. z o.o. w pierwszym rzędzie odwołując się do utrwalonego w orzecznictwie stanowiska Sądu Najwyższego wskazać należało, że skuteczne postawienie zarzutu naruszenia omawianego przepisu wymaga od strony wykazania na czym, w odniesieniu do zindywidualizowanych dowodów polegała nieprawidłowość postępowania Sądu, w zakresie ich oceny i poczynionych na jej podstawie ustaleń. W związku z tym nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej

lub niesłuszne im je przyznając (zob. post. SN z 23.1.2001 r., IV CKN 970/00, Legalis). Innymi słowy strona powołująca się na naruszenie art. 233 § 1 kpc ma wykazać dlaczego obdarzenie jednych dowodów wiarygodnością czy uznanie, w odróżnieniu od innych, szczególnego ich znaczenia dla dokonanych ustaleń, nie da się pogodzić z regułami doświadczenia życiowego

i (lub) zasadami logicznego rozumowania, czy też przewidzianymi przez procedurę regułami dowodzenia. Należy bowiem mieć na względzie, że przepis art. 233 § 1 k.p.c. reguluje jedynie kwestię oceny wiarygodności i mocy dowodowej przeprowadzonych w sprawie dowodów, a nie poczynionych ustaleń faktycznych, czy wyprowadzonych z materiału dowodowego wniosków. Uchybienia w tym zakresie winny się skonkretyzować w zarzucie sprzeczności ustaleń faktycznych z materiałem dowodowym. Innymi słowy prawidłowe postawienie takiego zarzutu wymaga wskazania konkretnego dowodu przeprowadzonego w sprawie, którego zarzut ten dotyczy i podania, w czym skarżący upatruje wadliwą jego ocenę.

Podsumowując omawiany zakres stwierdzić należało, że nie oparcie stawianego zarzutu na wskazanych zasadach wykluczało uznanie go za usprawiedliwiony z przyczyn wskazanych w apelacji.

Niemniej ustosunkowując się do argumentacji skarżącego przede wszystkim zaznaczenia wymagało, że oświadczenie pozwanej „o odstąpieniu od umowy pożyczki” odnosiło się do strony udzielającej pożyczki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w L.". Poza tym, że w umowie określono adres tej firmy :(...)-(...) L., ul. (...) oraz pozostałe dane jak : wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...), NIP (...), REGON (...)" Nadto, że na umowie jako logo firmy wskazano kilkakrotnie Fundusz (...), w tym również adres : (...) Na adres podany w umowie pozwana skierowała swoje oświadczenie z podaniem miejsca i daty jej zawarcia.

W świetle powyższego stwierdzić należało, że wbrew twierdzeniu apelującego nie sposób było przyjąć, że powyższe oświadczenie nie dotarło do powyższej firmy oraz, aby pozwana kierując swoje oświadczenie „o odstąpieniu od umowy pożyczki” na powyższy adres, wskazując jako adresata Fundusz (...) dokonała tej czynności nieskutecznie. Pozwana bowiem złożyła oświadczenie w sposób który umożliwiał powódce zapoznanie się z jego treścią (art. 61 kc).

Na gruncie powyższych ustaleń faktycznych stanowisko apelującego ocenić należało jako niezasadne i podniesione wyłącznie na użytek apelacji.

Odnosząc się do zarzutów apelacyjnych sformułowanych na gruncie naruszenia prawa materialnego wskazać należało, że w kontekście tych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do podważenia oceny prawnej Sądu Rejonowego i przyjęcia wersji forsowanej przez skarżącego.

Przed wszystkim – jak słusznie przyjął Sąd Rejonowy – zgodnie z uregulowaniem zawartym w art. 53 ust.1 ustawy o kredycie konsumenckim – pozwanej jako kredytobiorcy przysługiwało prawo – odstąpienia w terminie 14 dni od przedmiotowej umowy bez podania tego przyczyny. Umowa ta zawarta została w ramach kredytu konsumenckiego o którym mowa w ustawie z 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. 2016.1528). Przy zachowaniu powyższego terminu pozwana złożyła oświadczenie o odstąpieniu od tej umowy – wysyłając pismo zawierające to oświadczenie na adres podany w przedmiotowej umowie. Spełnienie tych warunków przez pozwaną dało podstawę do przyjęcia, że dokonała skutecznego odstąpienia od umowy pożyczki.

W tym kontekście również jako nieuzasadniony oceniony został zarzut naruszenia art. 395 § 2 kc. Stosownie do treści tego przepisu konsekwencją wykonania umownego odstąpienia od umowy jest wygaśnięcie stosunku prawnego ze skutkiem ex tunc i zniesienie dotychczasowego obowiązku świadczenia. Przy tym jeśli w chwili odstąpienia umowa była już wykonana częściowo zachodzi konieczność uregulowania sytuacji stron - zwłaszcza rozliczenia się ze spełnionych świadczeń. Niemniej zaznaczenia wymagało, że w rozpoznawanej sprawie roszczenie zostało wywiedzione z faktu wypowiedzenia umowy pożyczki, co powodowało postawienia całej wierzytelności wynikającej z umowy w stan wymagalności. Nie zmienia to jednak oceny Sądu Okręgowego - co do uprzedniego skutecznego odstąpienia przez pozwaną od tej umowy. Natomiast sam fakt, że kwota której zasądzenia domagał się powód – mieściłaby się na innej podstawie faktycznej niż wywiedziona w pozwie nie dawało podstaw do jej uwzględnienia przez Sąd Okręgowy. W

myśl bowiem art. 321 § 1 kpc sąd nie może wyrokować, co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Zakaz orzekania ponad żądanie, będący przejawem zasad dyspozycyjności i kontrydiktoryjności, oznacza, że o treści wyroku zarówno w sensie pozytywnym, jak i negatywnym decyduje żądanie strony. Sąd nie może zasądzać czego innego od tego, czego żądał powód (aliud), więcej niż żądał powód (super), ani na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powoda. Zakaz orzekania ponad żądanie odnosi się zatem, bądź do samego żądania (petitum), bądź do jego podstawy faktycznej (causa petendi). W art. 321 § 1 kpc jest bowiem mowa o żądaniu w rozumieniu art. 187 § 1 kpc, a w myśl tego unormowania obligatoryjną treść każdego pozwu stanowi dokładnie określone żądanie oraz przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2010 r., I CSK 476/09). Innymi słowy, sąd jest związany granicami żądania powództwa i nie może w tym wypadku dysponować przedmiotem procesu przez określenie jego granic niezależnie od zakresu i podstawy żądania ochrony określonej przez powoda.

W świetle powyższego apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu w pkt 1 wyroku na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł w pkt 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 §1 i 3 k.p.c, art. 108 §1 k.p.c. w zw. z art. 391 §1 k.p.c. oraz na podstawie §2 pkt. 5 w zw. z §10 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2018.265 j.t.). Na koszty te złożyły się koszty zastępstwa procesowego strony pozwanej w kwocie 1.800 zł.

Sędzia Ewa Blumczyńska